

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Kérdés.

Irta: Molcsányi János.

A koronának a kormányválság megoldására irányított azon elhatározása, hogy Khuen-Héderváry grófot miniszterelnökkül designálta, időszzerűvé teszi néhány kérdésnek felvetését.

Az, hogy a designált miniszterelnök, a 67-es alapon álló alkotmány- és néppártot is segélyül fogja felhívni az ó szabadelvűek már rég várakozásban levő s minden áron uralomra vágyó sóvárgókhoz, hogy az országban abszolút többséget nyert függetlenségi pártot leszorítsa, bizonyosnak mondható.

Az is bizonyosnak látszik, hogy a függetlenségi párttal szóba sem fog állani, mert Bécs ezen párt részéről, Lukács utján, a választ már megkapta.

Kérdés azonban, hogy Kossuthal és a vele maradt, magát szinte még mindig 48-as független pártinak tartó másik részszel fog-e egyezkedést megkísérteni?

Nagyon valószínű, hogy a mindenre és a már tapasztalt kudarc ellenére is újból vállalkozó gróf — tekintettel arra, hogy Kossuth e párt vezére s pártjának több jelese

a koalíciós kormányban helyet foglalt, — hogy ő és pártja lojalitásánál fogva programjából az idő meghatározásának kérdésében már is engedett, bár teljes etvi ellentétben állanak egymással, — Kossuthal és pártjával is próbálkozni fog.

Az azonban sem Kossuthról, sem pártjának bármely tagjáról nem tétélezhető fel, hogy a már ismert vállalkozónak felüljön és őt a kátyuból — Bécsnek nagy gyönyörűségére — kikötkenteni, a nemzet jogait eltiporni segítse; — különben jogosan azt lehetne feltenni valamennyiről, hogy nálunk a 48-as függetlenségi program, az ország javának lépten nyomon hangoztatott óhajta csak üres szó és csak arra való csatáfintaság volt, hogy ez uton a választó honpolgárok félrevezetésével és megcsalásával — az országházba, lehetőleg kormányhatalomra vagy legalább — jó reménnyel — ehez közelebb juthassanak.

De fiu a nemzet szívében oly nagy tiszteletben álló atyjának emléket így meg nem gyalazhatja. — Egy oly tekintélyes tagokból álló párt, a maga zászlaját így sárba nem tiporhatja.

Kossuth és egy elvi alapon lévő

társai a legközelebbi eseményekből tapasztalhatták, hogy Ausztria velünk békét kötni, a kormányzásban állandóságot engedélyezni csak úgy hajlandó, ha pénzünket, vérünket, jogainkat neki áldozzuk. A nemzet ilyen áldozatai mellett a kormány kormányon maradhat miatta, ameddig neki tetszik; gazdálkodhatik, amint akarja, a nemzet pedig juthat koldus botra.

Bécs és Ausztria nem irtózik újból felidézni a közelmúlt keserveit, a darabont kormány okozta zaklatásokat és károkat, habár maga is átláthatja, hogy az a törvénytelen állapot csak ideig-óráig tarthat, hogy erőszakoskodása a nemzet ellenállásán megtörik; habár a kilenc hónapos kormányválságból azt is láthatja, hogy a magyar nemzetet egyveleg miniszteriummal tartósan kormányozni nem lehet, mégis oda törekszik magyarországi hatalomra vágyó ügynökeivel, hogy a többségre emelkedett függetlenségi pártot megtörje, — a Bécsnek jószolgálatokat tett 67-es pártot többségre segítse és tisztán 67-es alapon állókból új koalíciós kormányt alakítson, hogy annak segélyével a nemzetnek az önálló gazdálkodáshoz való törvényen ala-

Az ezredik.

Irta: Bársony István.

Szeptember vége felé a hontmegyei királyházi erdős bérc világában szép golyóhalált halt egy „koronás ur”, akinek a kimulása helyén nemsokára kőszlop fog állni, rajta sülszerű felirással, ami emlékeztesse az arravetődő vadászt, hogy azon a ponton látta József főherceg őrsége az ő ezredik szarvasbikáját.

Egy teljes hétig bujtam ott a hallgatag erdőség magányát; élveztem a csudálatos hajnalokat, amelyek egybeolvadtak kezdetök elején a fagyó hold megfényesítette éjszakával; s végigbotorkáltam a fekete esték elhagyottságában a hegyszakadékok közt húzó cserkésző-utakat, amelyeket csak azért lehet látni vagy inkább sejteni, mert még feketébb vonallal futnak előttünk az esthalmaly barna árnyékában, mint maga a kezdetű éjszaka.

A bernece-kemencei nagy erdők közt van Királyháza, ahol a hegy s a bérc, a szakadékok s a patakok, a vad meredekséggel ijesztő sűrűségek mind arról beszélnek, hogy itt valaha, sok százesztendőnek legendás multjában, koronás vadász üzte a koronás vadat. Mátyás király, a nagy, volt itt itthon egykoron; és ahol tanyázott, — a mai Bango a, Rakottyas, Tüzköves, Fonottság, Ciocke és Dobó-bükk között — azt a völgykatlant, az ő emlékére, Királyházának hívják mindmáig.

Alig néhány évvel ezelőtt ez a Király-

háza nem állott egyébből, mint egy igen egyszerű erdészlakásból, amelynek kevés melléképülete közt volt a vadőrök viskója is. Amikor szarvasbögés évadján odakivánczoltunk, uttalanuton, többnyire a kanyargó hegyi pataknak emberfejnyi, sőt emberderéknyi sziklakövein át kellett átszekeroznünk, úgy hogy minden egyes döccenés szinte a lelkünket rázta ki s a csacsogni szerető ember könnyen elharaphatta a nyelvét. Jobb is volt akkoriban lóháton vagy akár gyalogszerrel tenni meg az utat s csak a cökmököt hagyni a szekeren. Idővesztéssel sem járt ez a csere; hisz' a lovak is csak gyalog lépkedhettek.

Ma nagy változás van Királyháza körül. Az ut Kemecéről vagy Bernecéről a régihez képest egyszerűen remek, minthogy valósággal ut az, amelyen ha ráz is az ide egyedül alkalmas paraszt vadászszekér, azt már ki lehet állani másfél vagy egy és háromnegyed óráig, ameddig a folytonos hegynekemelkedés az erdővel borított hegyfalak között tart.

Odakint aztán, a régi erdészházhoz közel, szép új vadászház hívogat, ahol uri kényelemben részesül még az igényes vadász is; olyanban, aminőben nagy Mátyás királyunk idejében bizony nem részesülhetett.

Ezt az elrejtett Tuskulomot Gálffy István főerdész és Szokolyi Alajos bernecei birtokos építtette alig két évvel ezelőtt — s ugyanakkor az elhagyott hegytetők egyik-másikára fabódét rakattak az olyan edzetebb vadászok számára, akik a szarvasbikák hazájához való nagyobb közelség kedvéért

s a jobb reménység miatt szívesen vállalkoznak rá, hogy minden emberi szomszédágtól távol, kint töltsék a titokzatos éj-zakákat a bércen, ahol nincs más hang, mint a szél sirása, a bagoly jajgatása s a szerelemre vágyó szarvasbikák barci riadója, vagy valomásos ömlengése, amivel hol vetélytársaiknak üzengetnek, hol a háremüket verbuválják össze.

Hegy-völgy váltakozik itt szakadatlanul sok ezernyi holdon; benyulva egyrészt Borzsony felé, másrészt Diós-Jenő felé, meg aztán Drégely vára irányába, az ugynevezett Deszkáson keresztül, — amelybe tündérszép völgy vezet jóval szelidebb, de épp oly vadban gazdag hágóval, hegygerincekkel, mint a királyházi erdőségek.

A „kamara” mégis a királyházi rész, ahol a tizenöt ezer holdnyi revierből újabban Libits Adolf udvari tanácsos, a József főherceg jószágkormányzója és elsőrendűen bizalmas embere foglalt le magának körülbelül háromezer holdat.

Hanem aztán ez a három ezer hold az egész nagy és változatos, remek erdőségnek a szíve, a legjava. Ennek a szélén van az új vadászkastély s benne — a terület egészében — pedig a „Mészkemencek”, a „Dobó-bükk”, a „Bangola”, a „Rakottyas-bérc”, a „Tüzköv s patakkal; aztán a „Pléska”, a „Barsi-bükk” s a „Miklós-bérc”, meg még egy sereg hegység, orom, gerinc, őserdő és fiatalos, sőt egészen új vágás is és gazdagon kínáló változatos életmódot a királyi vadnak valamennyi.

Libits Adolf itt cserkészett az idén

puló jogos igényét is elharácsolhassa.

Időszerű ennél fogva az a kérdés felvetése is, vajjon a közös bank szabadságának ideje a korona által szentesített törvényen alapszik-e vagy sem? Az erre vonatkozó törvény igennel felel. A korona vétőjoga szentesített és még fennálló törvény. Ezen törvényesség nélkül hatályos nem lehet; azt nem minősíthetné jogosnak sem Wekerlének sem Aerenthalnak — a mivel sem bizonyított — veszélyességre vonatkozó s figyelmeztető tanácsa s minthogy az ország képviselőinek többségben levő függetlenségi pártja a közös bank szabadság megszüntetését egyhangulag kívánta, ez a korona vétőjával megakadályozható nem lett volna.

Miután pedig Bécs akarata a nemzet ezen jogának is elharácsolására azon törvénynek egy kezelebb kormány utján való hatályon kívül helyezésére és gazdasági önállóságunk elérésének lehetetlenné tételére irányul: időszerű volna, hogy a jóhiszemű Kossuth Ferenc és pártja megtérjen s legközelebb, amikor a kormányhatalomról leszorultak mindent el fognak követni csak azért, hogy azt visszaszerezhessék — váltsa megmutathassák, hogy a magyar nemzet az ezredéves Magyarországon — Bécs és magyar ügynökei akarata ellenére — Ausztriától önállóan és csak királyának hódolva akar tovább élni és élni is fog.

A függetlenségi párt bálja január hó 22-en este nyolc órakor lesz az Arany Bika szálló dísztermében. A rendezőség nagy szorgalommal készíti elő a bálját, hogy a sikert biztosítja.

szarvasra majdnem három hétig s hogy mit talált természet szépségeiben, vadászoknak való gyönyörűségeiben, igazi telivér Nimródhoz méltó élvezetben: arról az tesz legjobb tanubizonyoságot, hogy meg merete hívni magához erre a szépséges magyar területre az ő fenséges gazdáját, mindnyájunknak dodelgetett királyi herceget s a magyar vadászoknak eszményképét: József főherceget.

József főherceg minékünk magyar vadászoknak eszményképünk. Hisz — ámbar övé lehetne a nagy világ minden vadászévezete, öröme és gyönyöre, — ő itt él közöttünk s a magyar ég verő fényében izzad, ha vadászik; a mi telünk esikorgó hidegét szenvedti, amikor legkedvesebb szórakozásával tölti idejét.

Othonában, K s-Tapolcsány körül, csak bekerített vadaskerjének a területe megközelebb a negyvenezer holdat. Az a terület minden vadász képzeletében maga az Eldorádó. S ha a s elidebb vadászévezeteket a zordabb fajtával óhítja felcserelelni: ott vannak máramarosi területei, amelyek a szó szoros értelmében való őserdők hazáját kínálják neki szinte járhatatlan hegyek s bércek között, hogy ott az igazi vadzarvast s Európa leg agyobb, legősibb ragadozóját, a medvét keresse.

A máramarosi szarvas! . . . És a máramarosi medve! . . . A vadászoknak még a nyála is összefut a szájában ezek emlékeztetésére. Máramaros! . . . Ahol a szarvasnak a

Politikai híreink

Khuen-Héderváry kabinetalkutási tárgyalásai.

Khuen erőszakoskodásra készül.

Budapest, január 13.

Khuen-Héderváry akcióját lényegesen erősítette az a körülmény, hogy Tisza István gróf teljesen mellé állott. A kabinetalkutási tárgyalások meglehetősen lassú tempóban folynak ugyan, mindazonáltal kilátás van rá, hogy az új minisztérium szombatira megalkul. A tárcák betöltését illetőleg alig szivárog valami hír a nyilvánosságra. A tárgyalások nagyotokban folynak, amit sokan úgy magyaráznak, hogy Khuen-Héderváry az alkotmánypártnak is akar egy-egy tárcát juttatni.

Végleges megállapodás eddig csak két tárcára történt. Lukács elvállalta a pénzügyi és Hieronymy a kereskedelmi tárcát. Horvát miniszternek, úgy látszik Tomasić van kiszemelve, aki Héderváry távirati hívására ma Budapestre érkezett. A belügyi tárcát Héderváry fogja vezetni, míg a többi tárcák betöltésére nézve csak most folynak a tárgyalások.

Héderváry az ő akcióját a hatvanhetesek koncentrációjára alapítja. Nem tisztán a régi liberális párt föltámasztásáról, hanem az összes hatvanhetesek egyesüléséről van szó. Tehát az akció arra irányul, hogy az új alakulásba s régi szabadelvű pártok kívül az alkotmánypárt, néppárt és a horvátok is bevonassanak. Valószínű, hogy ezt a csoportosítást a Kossuth-párt is támogatja, mint-hogy tagjai inkább Andrásyval és Tiszával rokonszenveznek, semmint, hogy Justhékkel egyesüljenek. Az alkotmánypárt és néppárt meg nem foglaltak nyíltan állást. A két párt kebelében most folynak a tanácskozások és állásfoglalások előtt Khuen-Héderváry programját kívánják megismerni.

Ugyiatszik a legközelebbi választáson a 67 ismét felveszi a harcot a 48-al.

Gróf Khuen Héderváry a legvérmesebb reményekkel eltelve folytatja vállalkozását. Bizik a régi rendszer erőszakos és korrupt eszközeiben. Ugy számít, hogy szombatig megalkutja kormányát, megvárja a Társas-körnek politikai pártja való átalakulását és vasárnap Bécsbe utazik, hogy hétfőn a király előtt megjelenve, átvegye a kabinet kinevezését.

Az új kormány a jövő héten esütörtö-

kön mutatkozik be a parlamentben. Khuen kifogja fejteni programját, amely teljesen a Fejérváry-féle darabont-programmon épül fel s mindenféle nemzeti színű maszlalagályt szik megteveszteti az országot, hogy tulajdonképpen tartalma, az örökös Ausztriához való hozzájárulás iránt megteveszté. Ennek az alapján fog kérni indennitást, de már előre megmondja, hogy azzal nem törődik, ha ezt nem is kapja meg. Amint látni fogja, hogy a képviselőház többsége ellene fordul, az ex-lex dacára elnapolja az országgyűlést és megkezdi a választókerületek hangulatának erőszakos megváltoztatását. A főispánok kicserélésén kívül az államszolgálat minden terén tömeges áthelyezéseket helyez kiállításba. Minden államtisztviselőt, akinek befolyása van jelenlegi tartózkodóhelyének társadalmában s ezt a befolyását a nemzeti önérzet ébrentartására használja föl, ahelyett, hogy Bécs szolgáinak szekerét tolná, át akar helyezni. Amikor aztán ilyen módon alaposan szétzilálta a társadalmat, fölcsatolja a képviselőházat és elrendeli az új választásokat abban a reményben, hogy az erőszak minden eszközeinek segítségével sikerülnie fog a hatvanhetesek többségét behoznia.

A függetlenségi párt ezekkel az erőszakoskodásokkal szemben természetesen szintén teljes fegyverzetben megy az ütközetbe. Gróf Tisza István, aki már egyszer érezte ennek a fegyverzetnek súlyát, nagyon jól gondolkodik, amikor előre is reménytelennek mondja Khuen vállalkozását. Mert kétségtelen, hogy a nemzet most sem fogja megtevesztetni magát, hanem egyedül azok után fog menni, akik lobogójukra az ország gazdasági és közjogi függetlenségét irták s akik eddig is a legelkeseredettebb küzdelmet vívták azért, hogy ezt a lobogót dadatra vigyék. És ha a nemzet szilárd lesz és nem fogja sem megtevesztetni, sem megfélemlíteni magát, a függetlenségi eszmék harcossai ismét tulnyomó többségben fognak visszakerülni a parlamentbe.

Horvát vélemény a gránicsarról.

Arról a felfogásról, amely a horvát-szerb koalíció körében Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökké designálásáról uralkodik, a koalíció egyik vezető tagja a következőképp nyilatkozik:

Khuen grófnak mint bánnak tevékenységéről nem akarunk szólni, ebbeli működése a múlté. Husz éves báni működéséből leszürt tapasztalata alapján jelentette ki rövid idő múlva Rauch báró bán kinevezése

kel pusztulnia a rettentő telek és még rettentőbb fenevadak gyilkos támadásaitól, ha nem tökéletes „egyed”, aki minden nélkülözéstől csak meg edzetebb, minden megkergetéstől s megriasztástól csak meg ébregbb és még faradhatatlanabbá nem válik; s ahol a mogorva medve, a piszasmű, rosszkedvű „Nikoláj”*) állandó; de még a nálánál sokkalta kutyább kutya: a farkas is állandó!

Innen irta József főherceg az ő csudálatos, szvedobogató vadász emlékezeset a tizedikről. Az a tizedik egy hatalmas, nekivadult máramarosi kan-medve volt, amelyet a főherceg egy pillanatra úgy látott maga fölött, hogy nagy talpának mind a négy csapasz tenyere ott feketélt a levegőben, amikor a főherceget a már halálra sebzett medve edöntötte s aztán átugrotta.

Ami itt történt, azt a főherceg apróra megírta ezzel a címmel: *A tizedik*. (Tudniillik ez volt a tizedik medvéje, amit akkorig elejtett.) Ahogyan megírta, az művészet volt a mesteri írásnak. Így csak hős írhat, aki egyszersmind költő is. Ilyen őszintén csak a meg estesült bátorság lehet, amely önön magát igazán látni: nem fél.

Szinte a lélekzetét is visszafojtja az ember, amikor olvassa! Izgul és aggódik; de mindennek fölött gyönyörködik is. A hősben, aki a vakmerő és veszedelmes kalandot átéli, éppúgy, mint a színestolló, ragyogó ékesszólású íróművészen, aki a ka-

*) Így hívja a máramarosi rüthén s az ordélyi mőc a medvét.

landot elmondja. És főképen mindenre ráadásul: a *miénkben!* A magyar szivében, akit ha a magyar föld szépsége megihlet: olvadó-áradó érzéssel festi azt le; sokkalta szebben és bensőbben, sem-hogy meghatottság nélkül olvashatók. Tapcsolni szeretnénk és elragadtatásunk minden jelével vennők a lelkünk legmélyéhez szólót, aki ennyire lát; aki így megért; akinek megadott, hogy az Isten remekeiért lelkesedj, azoktól mámorossá váló őszinte szív maradjon; s csudálva a legfelsőbb csudálati valókát: azokról úgy beszéljen, mint az ígét hirdető pap; a természet papja; a látások és elragadtatások ferfia; akinek hiszünk és aki u áh megvünk. Amerre messzehallatszó ékes szavával hív, arra sietünk a lelkünkkel, hogy mink is lássunk ő általa, az ő szemével, remek érzékeivel és benső, ihletett érzéseivel, amikkel meghódítja bennünk az elmét és egyszersmind édes melegségbe ringatja az ő magyarságát élvező, abban bizó, azért rajongó magyar lelket.

Ah! és ime, most, a királyházi erdők esőndjében, szintén történt valami efféle. Ha nem is veszedelmes; de ezért fölöttébb érdekes. Amit érdemes emlegetni és följegyezni. Ami magának József főhercegnek bizonynyal mindenkorra kedves emléke leszen.

Mert hogy lőtte az idén, szeptember vége felé az „ezrediket”.

Ez az ezredik, — amint már elárultam — egy szarvasbika volt.

(Folytatjuk.)

után egy bécsi lapban: Amit husz évig építettem, az ma elpusztult és meg vagyok győződve, hogy az én éráim Horvátországban soha sem támadhat ismét fel, mert ma ott lenn, más viszonyok uralkodnak.

A horvát-szerb koalíciónak egyáltalában nincs oka a választásoktól tartani. Ha azonban az új miniszterelnök minden váromlás ellenére kormányzását egy ilyen kísérlettel kezdené meg, biztos lehet a felől, hogy az egész horvát és szerb nép mint egy ember élene és zágrábi exponense ellen foglal állást és hogy a horvát-szerb koalíció ebből a küzdelemből is, ha nem erősödve, legalább is ugyanannyi mandátummal kerül ki, mint jelenleg. Ebben az értelemben nyilatkoznak a koalíció sajtóorgánumai, valamint a Zigráiban lévő képviselők is.

A városházáról.

Számonkérőszék a városházán. Ma délelőtt összeült a városházán Weszprémy Zoltán főispán elnöke alatt a számonkérőszék. A főispán átvizsgálta a város ügyeit, meghallgatta az egyes szakreferensek előadását és a hivatalokban mindent rendben talált.

Készülnek a sorozásra. Az ideai sorozásról még szó sincs, de azért az előkészületeket megteszik a városházán. Az első lépés a sorshuzás, amely szombaton, a hó 15-én kezdődik. Azon sorkötelesek neveit teszik az urnába, akik az 1888-ik évben születtek.

Kereskedelem, ipar.

Bőripari kiállítás. Értesíti a kamara az érdekeltek, hogy a bőripari gép- és szerzőmunkálatok Budapesten, a m. kir. technológiai iparmuzeumban VIII. József-körút 6. sz. alatt f. hó 16-án megnyitják és április hó közepéig tart. A kiállítás nyitva van: hétköznapokon d. e. 9-1. és d. u. 3-5 ig, szombaton d. e. 9-1 óráig, vasárnap d. e. 9-12. és d. u. 2-4 óráig, szerdán d. u. 3-8-ig. Szabad a bemenet.

Esküvő előtt lett öngyilkos.

Halálba vágó szerelmes.

Harmadik marólugos eset.

Debrecen, január 13.

Kün a Koszorus Lajos földbirtokos nagyszepesi tanyáján kezdődött a szerelme Tóth Sára eladó leánynak. A kis tanya azonban nemcsak Sára menyasszony dalától volt hangos, hanem volt még a családban másik menyasszony is, Sára idősebb nővére, akinek egy hónap múlva lett volna az esküvője. A farsangi téli esteken a két szerelmes leány vőlegényei gyakran megérkeztek s a barátságos, meleg szobákban kedves évdés közben lopták meg a hosszú éjszakákat.

Ugy gondolták a szülők, hogy egyszerre legyen a két leánynak esküvője s még a farsangi ünnep alatt egyszerre lakják el a lakodalmat. A kis tanyába azonban hirtelen beköltözött a gyász és egy váratlan esemény meggyújtotta a szép terveket. A fiatalabbik leány Sára, öngyilkossági szándékból marólugot ivott és halálos sérüléseket szenvedett.

Sára menyasszony ugyanis azt akarta, hogy előbb legyen meg az ő lakodalmuk, mint az ő nővérének. Így beszélték ezt meg vőlegényével Mezei Jánossal, aki szintén belegyőzött a menyasszonya kérésébe. Mikor

elhatározásukat tudatták a szülőkkel, azok ellenezték és figyelmeztették Sárát:

— Hogy gondolsz ilyet? A nagyobbik testvéredet akarod csuffá tenni? Szégyent akarsz hozni a családra?

A leány szívére vette a szülők feddős zavait, nagyon elkeseredett s mamikor épen mosás volt a háznál maróluggal megmérgezte magát. A szülők, akiknek nagy szomorúságot okozott a leány öngyilkossága, beszállították az öngyilkos menyasszonyt a kórházba, ahol ápolás alá vették.

Tájékoztató.

(Mulatságok s egyéb szórakozásokról.)

Január 15., Szombat:

A jótékony nőegylet tombola-estéje.

Január 19., Szerda:

Kezdete 7 órakor.

A eszmadia árucarnok szövetkezet táncvigalma a „Korona” disztermében.

Január 20., Csütörtök:

A fillér-egylet gyermek délutánja az Uránus színházban.

Január 22., Szombat:

Este 8 órakor.

A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Este 8 órakor.

A Perzel Carola növendékei táncpróbabálja a Royal szálloda disztermében.

Január 23., Vasárnap:

Délután 5 órakor.

A Szent-Erzsébet nőegylet tea délutánja a Royal szálloda disztermében.

Január 27 és 28-án:

A József főherceg Szanatorium Egyesület estéje a városi színházban.

Január 29., Csütörtök:

Este 8 órakor.

A timár ifjuság bálja a Bika szálloda disztermében.

Február 1., Kedd:

A Szent László dalegylet farsangi hangversenye.

Február 2., Szerda:

Délután 5 órakor.

Az izraelita nőegylet leány-zsurja a Royalban.

Február 5., Szombat:

A Szent-Erzsébet egyesület bálja a Bika disztermében.

Postás bál a „Royal” szálloda disztermében.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Szalonnára volt éhes. Folyó hó 8-án éjszaka özv. Borbély Balintné kabai lakos házának padlását ismeretlen tettes feltörte és onnan 30 kiló szalonnát 60 korona értékben ellopott. A tulajdonos a lopásra csak másnap délből jött rá, mikor is a csendőrség a vizsgálatot azonnal megindította, eddig azonban eredményt nem tudott felmutatni.

Megy a juhász a szamaron. Folyó hó 10-én Pü-pökladány község határában rendes körútját végezte Baranyai Gábor mezőőr, amikor észrevette, hogy Sándor juhász szamarháton gázol az idegen vetésben. Békés hangon figyelmeztette Sándort, hogy a vetést ne gázolja. Ez a figyelmeztetés nem használt. Ellenben Sándor leugrott a szamaráról és szó nélkül agyba-főbe verte a köteleességét teljesítő csőzt. Ezután — mintha semmi sem történt volna — felült szamarára és tovább ballagott. Baranyai Gábort vérbefagyva találták meg hozzátartozói, kiknek feljelentésére az ügyészség Sándor Mátyás ellen az eljárás hatóság elleni erőszak címen megindította.

Tolvaj pincemester. Már harmadik éve szolgált Kalló György pincemester Barcza Gábor kabai vendéglőjében. Az ő hatás-

körébe tartozott az italokra felügyelni s ő hordta fel a jó kedvre derítő italokat a pincéből a mulatóknak. Kalló György azonban nem tudott ellentállni a csábító boros üvegeknek s olykor olykor megdézsmálta a borállományt. A vendéglős észrevette, hogy a pincéből időnként italok tűnnek el, de nem jött nyomára a tolvajnak. Feljelentette az esetet a csendőrségen, amely a tolvajt Kalló György pincemester személyében kinyomozta. Az ügyészség megindította ellene az eljárást.

Életunt öngyilkos. Derecskéről jelentik: Pásztor Sándor derecskei lakos január hó 12-én este 9 órakor öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkosságot életuntságból követte el. A derecskei előjáróság az öngyilkosságról táviratban értesítette a debreceni kir. ügyészséget, amely a temetési engedélyt megadta.

Irodalom, művészet.

Farsang.

A templomokból farsang éjszakákon, Mikor a város vad mámorba reszket. Muzsikás, vidám, esőkos orgiákon, Mind eltűnnek a bus, könnyes keresztet, Mikor a város vad mámorba reszket.

Világított nagyszemü ablakoknál Sápadtan áll egy esodálatos ember, Ahol a legszilajabb vigalom száll Százszor fájó és vérző sebekkel Sápadtan áll egy esodálatos ember.

És tombolnak és ujjongnak a párok S a kacajba nem látja senkisémet, Szőke, nemesarcu idegen áll ott, Őt sebéből foly a vér esenedesen — A kacajba nem látja senkisémet...

Helianthus.

UJDONSÁGOK.

Culp Julia hangversenye.

Az orosz trio bemutatkozása.

A Zenekedvelők Társaságának kétségkívül legfényesebben sikerült hangversenye a tegnapi esti. A hangversenyen Culp Julia és az orosz-trió szerepeltek, valamint Dienzl Oszkár, ki a kíséretet látta el az ő megszokott finomságával. Culp Julia, kinek a hangversenyrendezőség egy hatalmas virágállványt ajándékozott, már mult évben ragyogtatta fenomenális művészetét városunkban.

A bájos és szeretetreméltó énekesnő, ki a világhírű Barbi Alice-nak egyedüli hivatott utódja, előkelően szubtilis művészetével a lelkesedés tetőpontjára ragadta a nagyszámú hallgatóságot, mely a Bika hatalmas disztermét zsufolásig megtöltötte. Az édes-hangu művésznek Schubert néhány kevésbé ismert kedves dalával kezdte meg a szépen összeállított műsort, majd Tschairowszky, Wolf, Grieg következtek sorra, kiknek 2-3 dalát énekelte lehelletszerű finomsággal átszótt poézissal.

Ezután Brahms 3 bájos szerzeményét interpretálta oly annyira u ánozhatatlan bájjal, hogy a tapsviharban nyilvánuló óvációt, mellyel az elbűvölt hallgatóság a kedves mosolyu énekesnőt ünnepelte, Loewe egyik legbájosabb dalocskájával volt kénytelen honorálni s csak nagy nehezen csillapodott az ünnepi frappáns zaja.

Az orosz-trió, (zongora: Maurina Vera, hegedű: Press Mihály, gordonka: Press József), mely két évvel ezelőtt indult el Moszkvából világhódító körútra most mutatkozott be a debreceni zeneértő közönségnek. Nagy hírük jöttüket megelőzte és feszült kíváncsisággal várták a tegnapi szereplésüket.

Várakozásunkban nem csalódtunk, mert a világ nagyobb városaiban diadalt aratott

társaság a legtökéletesebb élvezetben részesített bennünket. Schubert, Haendel és Arensky kiváló szerzeményeit a legnagyobb precizitással adták elő. (D—a.)

— **Elmaradt tanácsülés.** A városi tanács mai rendes ülése elmaradt a számonkérésök ülése miatt. A tanács ülését pénteken délelőtt 9 órakor tartja meg.

— **Hol voltak a Svetits-növendékek?** Tegnap délután ifjúsági előadás volt a színházban. Szigligeti pompás vígjátékát, a hervadhatatlan Liliomfit adták. Minden helyen bájos leányfejek, mosolygó fiurcok örvendtek, ujjongtak a Liliomfi és Szellemfi vidám mókáinak és ezer apró kezecke tapsolt az előadó színészek játékának. Csak a Svetits-intézet növendékei hiányoztak a nézőtérrel. Kérdést intéztünk illetékes helyen az iránt, hogy mi az oka a távollétüknek? Megtudtunk, hogy a tudni vágyó, lelkes növendékeket az intézet főnöknője nem engedte a színházba. A mult ifjúsági előadásra ugyanis közvetlenül az előadás kezdése előtt akarták megváltani a Svetits-növendékek jegyeit, azonban ekkor már a zsufolt ház miatt nem juthattak belépő jegyekhez. Ezért aztán az intézet vezetője megapreheudált s tegnap egyszerűen otthon maradtak a növendékek. Kár pedig, mert Liliomfi irodalom-történetileg becses színjáték, amit a növendékek ismereteik gyarapítására bátran végignézhetnek volna.

— **A király és Lueger.** A király tegnap délelőtt Lueger dr. polgármestert kihallgatáson fogadta, Lueger a szokásnak megfelelően a város újévi üdvözlését tolmácsolta, továbbá meghívta ő felségét Bécs város báljára és a filharmónikusok jubileumára. Ő felsége kijelentette, hogy a bálon nem vehet részt, de egy főherceggel vagy egy főhercegnővel képviselteti magát.

— **Az orvos-gyógyszerészek táncvígalmá.** Február 8-án rendezte a debreceni orvos-gyógyszerész testület táncestélyét a Bika-szálloda disztermében. E táncmulatság a farsang egyik legsikerültebb estélye lesz. Épen 13 esztendeje nem rendeztek az orvosok Debreczenben bált s így érthető a közönség érdeklődése, mert olyan meglepetésben részesülnek a meglepetés-hölgyek, hogy kedves emlékek közzé fogják sorozni az orvos-gyógyszerész egyesület táncestélyét. Finom izléssel készített táncrendet kapnak a hölgyek a figyemes rendezőbizottság szeretete tanujeleként. E táncvígalmot Kiss Béla és Riez Károly zenekara együttesen fogják bemutatni dr. Szöllő Kálmán orvos, jeles zeneszerző „Salve” című keringőjét, melyet ez alkalomra szerzett városunk e kiváló muzsikusa. E keringő a napokban hagyja el a sajtót, előjegyzési ára 1 K 50 fillér, bolti ára 2 K lesz. Megrendelést bármelyik belvárosi gyógytár elfogad.

— **Elhunyt református lelkész.** Ma reggel egy öreg nyugalmazott református lelkész költözött el az élők sorából. Kovács Zsigmond Tiszaigron volt lelkész s hívei is az egész község lakosságának szeretete kísérete hosszú, munkás földi pályáján keresztül. Az utóbbi időben gyengélkedése miatt nyugalomba vonult. Állapota azonban egyre rosszabbra fordult, míg ma a kora reggeli órákban meghalt. — A család a következő gyászjelentést adta ki: A. B. F. R. A. Alulírottak lesújtó fájdalommal tudatjuk a felejtéhetetlen testvérnek, sógornak, nagybátyának, rokonnak Kovács Zsigmond volt-tiszaigari nyugalmazott ref. lelkésznek élete 60-ik, bus özvegyiségének 6-ik évében, rövid szenvedés után folyó hó 13-án reggeli 5 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi részei folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor az Arany János utca 42-ik szám alatti gyászháztól a kistemplomban tartandó ima után a

Kossuth-utcai temetőben fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunytnak rokonait, barátait s ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczen, 1910. január 13-án. — Egyetlen testvére: Kovács Ziza férjével Tóth Ferenczel. Elhalt testvérének gyermekei: Szabó Mária férjével Kiss Istvánnal és gyermekeivel; Lukács Dániel nejjével Lechner Rózával és gyermekeivel; Lukács Pál nejjével Elekes Rózával és gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Dankó M. utófia Dankó Béla temetkezési intézete rendezti.

— **Az operaházi sztrájk.** Az operaházi kardalosok tudvalevőleg elhatározták, hogy küldöttség útján orvoslást kérnek a kultuszminiszteri államtitkártól. A négyes bizottságot ma délelőtt 11 órakor fogadta Molnár Viktor államtitkár, akit arra kértek a kardalosok, hogy teljesítse kívánságaikat. Az államtitkár azt válaszolta, hogy a politikai viszonyokra való tekintettel nem tehet határozott ígéretet. Amennyiben a viszonyok megengedik és tőle függ, támogatni fogja kívánságaikat. Erre való tekintettel fölszólitotta a kardalosokat arra, hogy vegyék föl ismét a szolgálatot. A küldöttség az államtitkár válaszát tudomására hozta a kardalosoknak. Az Operaház titkári hivatalánál ívet tétetett ki az igazgatóság, azzal a fölszólitással, hogy akik alávetik magukat a színházi törvényeszk ítéletének, írják alá. Ma délig egy kardalos sem írta alá az ívet.

— **Uj sertés- és sertéshulla-szállító kocsik.** Több sertéshizláló kérvényt adott be a mezőrendőrkapitánysághoz, hogy a külsőségekről kényszer esetében azonnali leszurás céljából sertéseket szállíthassanak a közvágóhidra, sertés hullákat pedig szappanfőzés céljából a szappanosokhoz. A mezőrendőrkapitány nagy körültekintéssel a jogos kérésnek helyet adott, de kikötötte, hogy az elevenen beszállított sertések és sertéshullák csak teljesen zárt kocsiban, mely belül horganyozott lemezzel be van vonva, lakattal elzárható fedéllel el van látva szállíthatók csak be és külön-külön kocsik használandó az eleven sertések és hullák szállítására. Szappanosok a hullákat csakis a mezőrendőrkapitányság által kiállított bárcá ellenében fogadhatják el. Dr. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány egy a közöletlemezésre mint az állategészségügyre egyaránt fontos intézkedést teljesített e rendeletével, mert ezután ugyszólván kivan zárva hulláknak közfogyasztásra való felhasználása, másrészt a hulláknak teljesen zártkocsiba való szállítására által az állatjírványok terjedésére is kevesebb lesz az alkalom.

— **Ali Ekber Debreczenben.** Ali Ekber Perzsiában — gazda volt egy szőnyegházban. — De forrongott jó Teherán — perzsára ez nagy teher ám. — Így ment esődbe a jó Ali — s lett belőle vándor Pali — ki a vén Európában — költi a pénzt mindhiában — mert szőnyege bármily szmirna — ilyet venni itt ki bírta. — Annyi itt adó, bélyeg — nem kell szőnyeg — én úgy éljek. — Ali Ekber, Ali Ekber — nem hisz neked magyar ember. — Országunkban minden hamis — politika, nő is, haj is. — Szőnyegen sok kérdés forog — de így kivált minden torok: — Nem a szőnyeg, szmirna szőnyeg — de a kérdés itt a lényeg — Ali Ekber, felelj rája — vagy menj vissza Perziába!

— **Elégtétel a halál után.** A prágai bíróság különös ügyet tárgyalt tegnap. Miksch Vencel egyéves önkéntes 1908. év

májusában öngyilkosságot követett Opitz főhadnagy rossz bánásmódja miatt. Amikor erről az öngyilkos apja értesült, feljelentette a főhadnagyot az ezredparancsnokságnál, de ez — mint rendesen — felmentette a vádolt főhadnagyot és utasította, hogy rágalalmazást perelje be a vádlót. A bíróságot tárgyaláson azonban az öngyilkos önkéntes kollégái nagyon terhelően vallottak a főhadnagy ellen. Erre Miksch ügyvédje a tárgyalás elhalasztását indítványozta, hogy az ezredparancsnokság tudomást szerezhessen erről a legújabb fordulatról. Az aktákat azonban a főhadnagy ügyvédjének kívánsága szerint az ügyészségnek adták át, hogy hamis vallomás miatt vonjak kérdőre a tanukat. Ezt a vizsgálatot csakhamar beszüntették és az iratokat végre áttették az ezredparancsnoksághoz. A másodszori vizsgálat bűnösnek találta Opitz főhadnagyot és nyolc napi szabafogságra ítélte a szolgálati szabályzat be nem tartása miatt. A tegnapi tárgyaláson végre befejezték a régóta húzódó ügyet. Mikschet felmentették a rágalmazás vadja alól, mert állításait bebizonyította.

— **Tombolaest.** A jótékony négyelet január 15-én tartandó táncmulatsággal egybekötött tombolaestélye iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a vidék is foglalt le jegyeket és tombolakártyákat. A négyeleti mulatságoknak oly jó híruk van, hogy mind azok szives örömmel keresik fel, akik szórakozni szeretnek és a jótékonyágot előmozdítani készek. A rendezőség faradhatatlanul dolgozik a mulatság sikerén és szorgalmasan rendezi a tombola tárgyakat, melyek meglepetés számba fognak menni nemcsak izléses kivitelük, hanem értékükkel fogva is. A tombola után tánc lesz. Hogy a nyeremények kiosztásánál semmi kedvezés vagy igazságtalanság ne történjék, a tombolatárgyak ambo, terno, quaterno és quinterno csoportonként számmal lesznek megjelölve és a szerencsés nyerők a tombolatárgyakra jelzett számokra húznak és azt a tárgyat kapják meg, melynek száma a kihuzott számmal egyezik. Hogy maradjon idő a táncra, felkérjük a t. közönséget, hogy méltóztassanak este 8 órára megjelenni, hogy a tombola mielőbb megkezdhető legyen. A páholyokban asztalok lesznek, ahonnan a húzásokat szintén figyelemmel kísérhetik a tombolások. A belépő díj 4 korona, ugyanennyi a páholy is azzal, hogy a páholyba lépők személy-jegyet is váltanak. Ételekről, italokról Németh András neves konyhája és tisztán kezelt pincéje gondoskodik. Egy tombola-jegy ára 50 fillér, mely igazán csekélység, ha a tombolatárgyak értékét megfigyeljük. A rendezőség felkéri a választmányi tagokat, kiknél még vannak tombolagyűjtő iverk, hogy azokat és az iverket, esetleg a begyűlt pénzt sziveskedjenek az elnök lakására (Péterfia-utca 14.) mielőbb beküldeni, valamint az eladott tombolajegyek árát is, mivel a január 15. déli 12 óráig be nem küldött jegyek eladottaknak fognak tekintetni és az átvevők terhére iratnak. Tombolajegyeket lehet venni a mulatság estéjén a pénztárnál és a teremben. A tombolakártyák különböző színűek, de valamennyire jelezve van szalaggal, hogy azok csak ezen estén játszanak. Mivel pedig költségkimelésből az egylet külön meghívókat nem bocsátott ki, ez uton hívja meg városunk minden nemes ügyért buzgólkodó közönségét. — Végül mivel a tombolajegyeken kívül semmi előrusítás nem lesz, senkinek sem fog a mulatság sok pénzébe kerülni olcsón és kellemes en fog mindenki mulatni.

— **Öngyilkosság a szüzdohány miatt.** Végh Vendel gazda nagyon szerette a szüzdohányt. Amikor szerét ejthette, titokban vásárolt a jó féle. illatos csemegéből. Csakhogy a titkot a tyuk is kikaparja. A fináncok megérezték, hogy Vendel uram megszegi a törvényt s egy inyig szomszédja feljelentésére házkutatást tartottak nála. Az öreg Végh Vendel rémülten szabadkozott, de az éllelmes pénzügyőrök mindent kikutattak s a padláson

Debreczen város építési szabályzata 2 koronáért kapható **HEGEDÜS és SANDOR**

könyvkiadóhivatalában, Kossuth-u. 11. Telefon 54.

csakugyan több kiló szüzdohányt találtak. Végh Vendel a büntetéstől annyira megijedt, hogy a fináncok távozása után a padláson felakasztotta magát.

— **Menekülés a csőd elől.** Schweiger Adolf pécskai nagykereskedő felesége a főszolgabirónál följelentést tett, hogy férje nyomtalanul eltűnt. Schweiger cipőgyárat akart létesíteni, de nem sikerült neki és csődbe jutott. Azt hiszik, hogy Amerikába szökött. A kereskedő eltűnése nagy feltűnést keltett, főleg azért, mert Schweiger nagy családot hagyott hátra.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyaköntegeknél a következő haláleseteket jelentették be: Kovács Zsigmond ref. 60 éves, Irin Margit g. kath. 10 hónapos, Vad Gábor ref. 48 éves, Krivonszka Ferdinánd r. kath. 37 éves.

— **Perdita halála.** Az éjszakának vig örömleánya a napokban elszomorodott és öngyilkosságot követett el. Feloldott három csomag gyufát és azt megitta. Az öngyilkos leánya a Tizenháromváros-utca 23. sz. alatt lakott. Az öngyilkosságot már régebben követte el, de csak tegnap fordult rosszabbra az állapota. Beszállították a kórházba, ahol ma délelőtt fél 11 órakor meghalt.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

80 000 koronát nyert: 54461.
5000 koronát nyert: 54324.
2000 koronát nyert: 72004.
1000 koronát nyert: 80678.
500 koronát nyert: 8266 12010 21713
24020 24346 25750 33542 35044 42287 51253
57646 60566 81843 82045 90569 92419 95370
97158 184122 104667 104716.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

SZINHÁZ

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

pénteken, 1910 január 14-én

Szép gárdista.

Operett.

Holnap, szombaton január 15-én

Botrány.

Operett.

Heti műsor: Vasárnap: d. u. „Tatárjárás“, este „Botrány“.

Szép gárdista.

(Berté Henrik operettje. — Bemutató előadás.)

Szándékosan hallgatom el a Szép gárdista librettistáinak a nevét, nehogy valamelyik titkos zeneszerzőnk felkérje őket új operettje szöveggönyvének a megírására. Szóval használni akarok az operettirodalomnak, hogy Landesberg és Wilner bécsi libretté-írókat agyonhallgatom. (Ejnye, most mégis kicsuszott a nevük a tollam alól!)

Bizony, ennél unalmasabb, laposabb és szimpexebb operett szöveget még fogadásból sem lehet írni. A szép gárdista (Gyöngyi Jolán) szerelmes Dorotya hercegnőbe (Bardos Irma), ő azonban csak olyan férfit boldogít, aki még asszonyt soha sem szeretett. Ezért a szép gárdista, aki tulajdonképpen Roland trónörökös, ravasz fondorlattal és többszörös inkognitóval elcsábítja a hercegnőt s ez végre is karjaiba siet. Ámbár nem igen siet, mert ezt már az első felvonásban megtéhetné volna.

Ennyi lárma egy omlettért. De még ha omlett volna! Inkább émelegős cukros tészta amiben sok a citromos lé, azaz a limonádé.

Köszönjük az ilyen romantikát, nem kérünk belől. Zilahy direktor okosan cselekszik, amikor Krecsányi Nácitól vesz operettet leszállított áron, de Budán is csak egyszer volt Berté-premier s reméljük, Debreczenben sem fogják felfedezni a Szép gárdista romantikáját.

Mert Bertének hívják az operett zeneszerzőjét, afféle németbe ojtott francia. Néhol-néhol Audranra ismerünk könnyed, ötletes frazirozásában, de örömlünk korai, mert csakhamar a bécsi tucat-operettírók tónusát halljuk s oda van minden kellemes impresszionok. Pedig egészebe véve csinos, rokonszenves és finoman hangszerelt a Berté Henrik muzsikája, csak...

Ez a „csak“ jellemzi a „Szép gárdista“ egész premierjét. — Gyöngyi Jolán nagyon szubtilis, izléses volt a címszerepben s éneke és precíz és kellemes. Csak... csak jobb lett volna a szerepe. Mert limonádé mellett nem lehet egész este mulatni. Horváth Kálmán érezte, hogy csak az ő tulajdon jó kedve, a közönség minden sorában való nagy népszerűsége mentheti meg az előadást. Olyan vidáman mókázott, énekelt és táncolt, hogy még a partnerét, Szilassi Etelt is elragadta. A kedves primadonna csakugy pazarolta elsőrangú temperamentumát és fűrgeségét. Vigan ujjazott, mozgott és futkosott. Bardos Irma komolyan vette a Berté csinos duettjeit. Igazán szépen énekelt s pompázó toalettjeiben hódító és szinpatikus volt. Gerő Ida ismét megajándékozta a szerzőket ragyogó humorával. (G. Á.)

* **Botrány.** Bahaille világhírű szenzációs színműve szombaton következő szereposztásban kerül színre: Maurice Ferioul—Arkosi, Ertauerro—Mártonfi, Jeanetier—Kardos, Parirot—Kemény, A prefectus—Lugosi. De Briant Gaston—Kallós, Raduel—Lenkei, Grur—Oláh Zoltán, Charlotte—Gazdy A., Ferioul—Szilágyi B., Aupérné—Gyöngyi Jolán, Margaridon—Ardai V., Hampiette—Magda E.

* **Édes Grisettek.** Reinhardt klasszikus egy felvonásos operettjére kerül az énekes személyzet. Az édes Grisettek szövegírói Quartier-latinból merítették meséjüket afféle hálás Murger-bobémi théma, mely sohasem téveszti el hatását. A zenéje mindvégig kellemes, dallamos és eredeti.

TÁVIRATOK.

Khuen befejezte kabinetalkitási munkalatait.

A parlamenti pártok vezéreivel is fog tárgyalni.

Az új kabinet hétfőn teszi le az esküt.

Gróf Khuen-Héderváry Károly ma délután befejezte a kabinet megalkítására vonatkozó tárgyalásait. A holnapi nap folyamán a parlamenti pártok vezető férfiival fog tárgyalni s közli velük szándékait. Szombaton Bécsbe utazik a kész miniszteri listával, melyet vasárnap terjeszt a király elé. Az új kabinet minden valószínűség szerint hétfőn teszi le a hivatalos esküt.

Khuen mai tárgyalásairól szóló távirataink a következők:

Budapest, január 13. Gróf Khuen-Héderváry Károly ma délelőtt fél 12 órakor a budavári honvédelmi miniszteriumba hajtatott,

ahol sikerült Hazay Samu vezérőrnaggyal megállapodnia abban, hogy Hazay a honvédelmi tárcát vállalja. Eszerint Khuen-Héderváry kabinejében Hazay Samu vezérőrnagy lesz a honvédelmi miniszter. A designált miniszterelnök a honvédelmi miniszteriumból a miniszterelnöki palotába ment, de Wekerle Sándort nem találta otthon. Innen a Nemzeti Társaskörbe hajtatott, ahol híveivel és politikai munkatársaival hosszasan tanácskozott.

Budapest, január 12. Tomasics Miklós ma meglátogatta Khuen-Héderváry Károly gróf designált miniszterelnököt, aki Tomasicsnak felajánlta a horvát miniszteri tárcát. A tárgyalás folyamán kitűnt, hogy a vasuti pragmatika kérdésében Tomasics nézetei messze eltérnek Khuen-Héderváry álláspontjától, minél fogva Tomasics kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy a neki felajánlott horvát miniszteri tárcát elfogadhassa. Tomasics visszautazott Zágrábba.

Budapest, január 13. Khuen-Héderváry Károly gróf délben felkereste Vavrik curiai bírót, aki határozottan kijelentette, hogy a kabinetben nem vállalja el az igazságügyminiszteri tárcát, mire Khuen-Székely Ferenc koronaügyészt kereste fel, aki megígérte, hogy a nevezett tárcát elvállalja. Majd Zichy János grófot kereste fel a designált miniszterelnök, aki a király személye körüli tárcát vállalta el.

A horvát miniszteri tárcát betöltése nem sikerült, ezt Héderváry maga fogja ellátni. Eszerint a kabinet a következőképp fog megalkulni:

Miniszterelnök, belügy és horvát miniszter: gr. Khuen-Héderváry Károly.

Pénzügyi: Lukács László.

Kereskedelemügy: Hieronymi Károly.

Igazságügy: Székely Ferenc.

Honvédelem: Hazay Samu.

Vallás- és közoktatásügy: Berzeviczy Arthur.

Földmívelésügy: Jakabffy Imre.

Király személye körüli miniszter: gróf Zichy János.

Az új kabinet tagjai együtt utaznak Héderváryval Bécsbe. A királytól függ, hogy mikor proklamálja az új kabinet kinevezését, azonban biztosra veszik, hogy hétfőn megtörténik az eskütétel.

Törvény a leánykereskedelemről.

Washington, január 13. A képviselőkháza elfogadta a leánykereskedelem leküzdésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A repülés világrekordja.

Los Angeles, január 13. Paulhan mai felszállása alkalmával 4600 láb magasságot ért el és ezzel új magassági világrekordot teremtett a repülőgépek versenyében.

A „DEBRECZEN“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

BISOETHKA ISTVÁN

építész, építőmester.

Elvállalja:

mindenrendű épületek tervezését, építését átalakítását.

Építési irodája: Péterfia-utca 71.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 13.

Buzakínálat gvöngé, vételkedv tartózkodó. Bagyadt irányzat mellett 5000 métermázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: esős.

Buza áprilisra	14.21—22
Buza májusra	13.99—12
Buza októberre	11.91—92
Rozs áprilisra	9.91—92
Rozs októberre	8.93—94
Zab áprilisra	7.65—66
Zab októberre	00.00—00
Tengeri májusra	6.68—69
Repece augusztusra	13.65—75

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Esküdtek kisorsolása február hónapra. A debreceni kir. törvényszéken ma sorsolták ki dr. Hoffmann József elnöklété alatt a február havában tartandó esküdtszéki első ciklusra az esküdteket. Rendes esküdtek lettek:

Ifj. Bagoly András gazda, Bakóczy János eszmadia, Balla István hentes, Balogh Ferenc gazda, Balogh István gazda, Bartók Agoston ny. máv. felügy., Bányai József gombkötő, Bereczki Imre sertéskeresk., Boldog Gyula mézeskalácsos, Burger D. József hitk. jegyző, ifj. Csengeri Ignác terménykeresk., Fehér Ferenc birtokos, Fried Emil birtokos, Gyönyörű Gábor eszmadia mester, Kállai Sándor gazda, Kecskeméthy M. Lajos tanár, Kellner Károly fakereskedő, Kemény János vendéglős, Kiss József sertéskereskedő, Mogyorósi Miklós gazda, Nagy János eszmadia, Orgován János hentes, Szabó József kerékgyártó, Szathmári Péter ács, Szilágyi Gábor kereskedő, Szilágyi Sándor gazda, Tamási Ferenc gazda, Tiszai Imre gazda, Tóth István bormérő és Tóth József sertéskepec. — Pótesküdek: Erdei József lakatos, Erős Jakab kávé, Fischer Simon bormérő, Kovács Péter sertéskereskedő, Khon Lipót kereskedő, Laczka László géptulajdonos, Lendvai József szabó, Lukács Vilmos vállalkozó, Miskolczy Sándor gazda, Nagy András gazda, összesen 40 esküdt.

§ Az esküdtek főljajstroma. Lapunkban rendes esküdtek névsorának közlését az alábbiakban folytatjuk:

Löfkovits Arthur ékszerész, Lusztig Károly kereskedő, Magyar János gazda, Mandel Lipót kereskedő, Matkó István gazda, Major Gábor gazda, Major Mihály timár, Márkus Jenő vendéglős, Mayer Jenő kereskedő, Megyasszay Sándor hentes, Ménes András gazda, Mike János gazda, Miklóssy Gyula gazda, Mogyorósi Miklós gazda, Molnár Ambrus kovács, Molnár András gazda, Molnár Lukács kereskedő, Molnár Mihály szürszabó, Molnár János eszmadia, Móricz Bertalan magánzó, Müller Ottó ny. tanár, Nagy Gábor hentes, Nagy Lajos hentes, Nagy Lajos eszmadia, Nagy Pál bormérő, ifj. Nagy Sándor gazda, Nagy Sándor asztalos, Nagy János eszmadia, Nagy János fodrász, Nagy József kovács, Nánássy Lajos kereskedő, Nehéz József eszmadia, Németh Gábor gazda, Németh József építész, Nyilas István gazda, dr. Nyiri Ernő ügyvéd, Orgován János hentes, Orosz István magánzó, Okros József gazda, Pajtás István gazda, Pálfi István gazda, ifj. Pálfi József bérlő, ifj. Pethó György ács, Pető József timár, Penyigey Imre ny. telekkönyv. Péntek Sándor eszmadia, Pinczés Imre gazda, Piros Béla lakatos, dr. Polgár Dániel ügyvéd, Pongár János gazda, Portörő Bálint gazda, Prelovsky András szabó, Prém Feren eszmadia, Püspöki Lajos kereskedő.

Folytatjuk.

Gyors- és gépiró szakiskola.

(Gabelsberg rendszer, magyar-német levelező és vitairás)

Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület vizsgáló-bizottsága által előadásra képesített tanerő vezetése mellett

4 hónapos tanfolyamokat szervezünk.

Megnyílik 1910 január hó 15-én cégünknek ezen célra jól felszerelt tantermében.

Jelentkezések eszközölhetők a tanfolyamra d. e. 10--12-ig d. u. 3--5 óráig.

Mérsékelt tandíj. Mérsékelt tandíj.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek, műszaki vállalat.

Telefon 5—40. Telefon 5—40.

DEBRECZEN, Arany János-u. 2. szám

15 Bejárat a II. kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Visszagondoltam a sajtóságos körülményekre, melyek alatt a levél felfedeztetett.

Az én művem volt az egész — amint az ügyvéd mondá. És mégis, amit tettem, azt találmra bekötött szemmel tettem. — A legesekeylebb esetleg is megváltoztathatta volna a későbbi események folyamát. Én folyvást szavába vágtam Arielnek, midőn urat azon kéréssel zaklatta, hogy „mondjon neki egy történetet“. Ha ellenkezésem dacára nem sikerül nem sikerül neki urát a történet elmondására bírni, Miserrimus Dexter utolsó szellemi erőltetésén tan soha sem irányul a glenlinchi tragédiára.

Másrészt pedig, ha eszembe jut széket megmozgatni s így jelt adok Benjaminnak, hogy jegyzetét hagyja abba, sohasem írja fel azon látszólag értelem nélküli szavakat, melyek az igazság felfedésére vezetnek.

Ily hangulatban végig gondolva az utóbbi és elmúlt eseményeket, maga a levél látása is irtózáttal, rettegéssel töltött el. Atkoztam a napot, melyben gyűlölt részletei rotnadt sírkövekből kiáttak. Épen azon időben, mikor Eustace oly nehéz küzdelem után végre mégis erőre, egészségre vergődik, épen azon időben, midőn ismét együtt, ismét boldogok voltunk egy két hónap lefolyta tán apává, anyává változtat bennünket — kik eddig csak férj és feleség valánk: épen most emelkedik fel sírjából, mint egy bosszualló szellem, a szenvedés és bűn ezen ijesztő bizonyítéka. Ott feküdt az asztalon, férjem nyugalmaát fenyegetve; nem, ismerve őt, tudom, hogy egészsége jelenlegi állapotában nemesak nyugalmaát, de életét is fenyegető.

A kandallóóra ütött. Eustace reggel látogatásának, mit rendszeren kis szobámban tenni szokott, ez volt az ideje. Minden percen beléphet; minden percen megláthatja a levelet s kezemből kiragadhatja. Az ijedelem és irtózat rohamos felhevülésében összeszedtem a nyomorult papirlapokót és a tűzbe dobtam.

Szerencse volt, hogy csak leiratot küldtek nekem. Ha az eredeti van akkor előttem, úgy hiszem, e percében az eredetét is éppugy elégettem volna.

Még alig hamvadt el az utolsó papírszelet, midőn Eustace belépett.

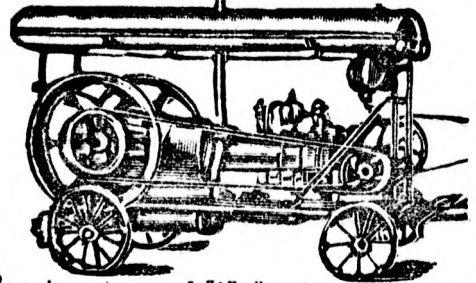
(Folyt. köv)

MOTOROK!

GAZDÁK!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérem, jenek árjegyzékét európaszerterhírneves

magánjáró és vontatható benzinkomoblok, magánjáró és vontatható gőzlokomoblokokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőrő, faapió gépek vontatásra és magánjáró szerkezettel.

Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

BUDAPEST, V. ker., Aulloh-utca 2. sz.

Sürgönycím: „Világosság“ Budapest. 75

Gőzgépek

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes,
Fencser takaró, Ágy- és asztal-
terítő, Flanell-takaró, Paplan és
matrác nagy raktár

Donogán és Somossy
cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Csőd-omeladási hirdetés.

Vb. Ferenczy József debreczeni nődivat kereskedő csődtömegéhez 1—2166 tételszámok alatt, 16,078 K 97 fillér beszerzési és 9484 K 21 fill. becsárban leltározott nődivat áruk, kész női ruhák, kelmék, chiffon, vászon, kanavász, nap- és esőernyők stb., — továbbá 509 K becsértékben leltározott bolti felszerelések és berendezési tárgyakkal — az ideiglenes válasszmány határozata alapján — egy tömegben, írásbeli zárt ajánlat útján eladását rendelte el a debreczeni kir. törvényszék, mint csődbíróság.

Felhívom ehhez képest az ily árúkat venni szándékozók figyelmét arra, hogy eme árúk és bolti felszerelési cikkek megvételére vonatkozó írásbeli zárt ajánlatukat folyó 1910. évi január hó 25 ig tömeggondnok dr. Mariska György debreceni ügyvéd, Csapó-u. 34. sz. a. irodájában adják be, az ajánlat összegének megfelelő 10 százaléki bánatpenzükkel együtt. — Az árúraktár tömeggondnok közbenjöttével d. e. 9—12, és d. u. 3—5 óráig bármikor is megtekinthető.

A beérkezendő ajánlatok felett a válasszmány szabadon választhat, esetleg valamennyi ajánlatot vissza is utasíthatja; ajánlattevőt a végérvényes határozat meghozataláig aláírata feltétlenül és visszavonhatatlanul kötelezi. — A csődtömeg az árúknak sem mennyiségéért sem minőségéért nem szavatol. — Vevő tartozik az árúkat és bolti felszerelési cikkek a csődbírósági határozat közlésétől számított 48 óra alatt átvenni s a vételárat ugyanezen idő alatt tömeggondnok kezeihez kifizetni, ellenesetben bánatpenzét elveszti s az árúk az ő kárára és veszélyére fognak újból eladatni.

Debreczen, 1910 január 13.

Tömeggondnok.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Figyelem!!

Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, **Konvertálás, Személyhitel** (bankpén 1--2 kezzel, magánpénz kezes nélkül), **Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetéseketlen kereskedők kiegyelintetése, valamint**

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kúlsán.

ÄDLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

Budapest, József-körút 21.

Villamos világitást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

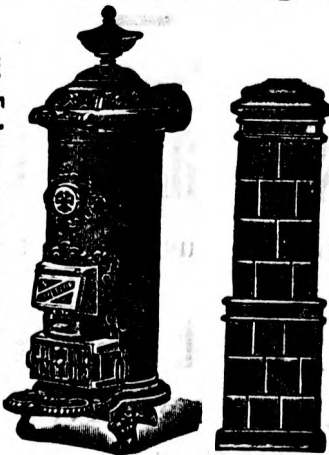
Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket. 30

Porcellán kályhák

budweiseri és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Földmulhatatlan tüdőképeséggel. Tüzelő úr tűzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás!! Kis helyet foglal el! Átlap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉKTÜZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő. városnépélet, Placz-u.

Legbiztosabb szépitőszert a FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőrtisztítószárai ellen.

Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona
Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerész

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU” gyógyszerész.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Kifűnő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Csemegealma

kiválóan finom, téli fajok, válogatott egészséges, szép példányok, parmen, jonatan belflór, törökbálint, rozmaring, szeicsike és batul legnemesebb fajokból, ötkilós postakosárral 3-50, ötven kilós ladaival 25, százkilós ladaival 45 koronáért.

Vajonckörték

kiváló finom fajokból, dill. desan és szagos esaszárkór ékből öt kilós postakosárral 4-50 tizkilós kosárral 8 koronáért, gondosan, lelkiismeretesen és szavatolt fagymentesen, selvempapirba csomagolva szállítja utánvétellel **Szeles Pál Nagymarason, Hont megye.**

A

BORSOS-fele

HAJSZESZ a

legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. Hatása bamulatos. Megszünteti a hajhullást. hajvégek megtöredezését. NŐTETI A HAJÁT és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában 44

DEBRECZEN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Biztos sikert

érhet el,
aki venni, bérelni,
eladni, bérbeadni,
bármit ismertté
tenni vagy érté-
kesíteni

akar

„DEBRECZEN“ apróhirdetési utjan

Az apró hirdetésben minden szükségességes, célszerű, hasznos dolgot néhány apró sorban lehet közzé tenni és valóban apró pénzbe kerül, ha az ember bármifele allást kínál vagy keres, bármifele terményt kínál vagy keres, nyári lakást kínál vagy keres, mindenféle butort, iparcikket kínál vagy keres. Kínálja vagy keresi a legkülönbözőbb apró dolgot, mely csak apró költséget bir el.

A „Debreczen“ apróhirdetési

fényes sikerrel segítik elő a kínálat és kereslet nagyarányu forgalmát. Azért: ha a legcélszerűbb szükség diktálja, tessék

apróhirdetést

feladni a

„Debreczen“-be.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:
„Tapasztalatlan“, „Kékszemű“, „Titoktartás“, „Ibolya“, „Csókravágyó“.

22 éves tapasztalatlan művész vagyok, keresem egy oly kedves nő (uri) barátságát, kivel délutánaimat eltölthetném. Leveleket „Büszke lehet rám“ jelígre a Főpostára restanté kérek.

Böszörménybe együtt utazott bájos fiatal asszonykat, ki látása által lelki nyugalmamat feldul a, felkérem, ismeretség lehetséges-e? Pénteken visszautazom. Szives értesítést debreczeni Főposta restanté a találkozás pontos megjelölésével „Igaz hiva“ jelígre.

Levelezni szeretnék egy oly fiatal, fess leánykával. kihez esetleg, majd ha ismeretségünk teljes lesz, kiutazhatok. Leveleket „Kellemes“ jelígre a a kiadóba.

Aranka, vasárnap okvetlen várom, ne csaljon be kis hamis. Levelét közhez kaptam. Pá.

Független urnő ismeretségét kérem a téli estéket kellemessé tenni. Anyagiak kizárva. „Tea“ jelígre a kiadóba.

Osakís intelligens fiatal, jólelkű árva-leány ismeretségét óhajtja fiatal ember, esetleg nevelőnő, ki németül beszél. Jelige: „Komoly fiatal ember“ és csakis címmel a kiadóba.

Kismama. Hol maradnak sorai, tán már a másik is eltűnt?... Pá.. M

Kedves, jólelkű, szolid lánka ismeretségét keresem, csak teljes névvel ellátott leveleket akceptálok. Titoktartás biztosítva. — Leveleket „Igaz férfi“ jelígre a kiadóba kiadóba kérek.

Feltetlen esinos, fiatal, tisztességes leányka ismeretségét jómódu uriember keresi. Levelét „Ibolya“ jelígre a kiadóba kéretnek.

Bohém lelkű, ideális, magányos asszony vagy leány meleg barátságát óhajtja egy szomorú, barba, bus legény. Leveleket a kiadóba kérek „Bohém“ jelígre.

Fiatal ember esinos hölgy barátságát keresi, levelet „Imádott“ jelígre a kiadóba és e lapban jelezni kérem.

Akar ön ismeretséget kötni, úgy forduljon lapunk „Levelezés“ apró hirdetéséhez

Próbálja meg!

Apró a hirdetés,
apró a költség!

Lakás.

Színházzal szemben Kiszél Sándor bolt-helyisége májusra kiadó. — Értekezhetni a háztulajdonossal.

Utcai butorozott szoba, küön bejáratral kiadó. Cime a kiadóban.

Egy kis butorozott szoba, közel a Fő-térhez, azonnal kiadó.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené el az idejét, hirdessen a „DEBRECZEN“ apróhirdetési közzét és özőnével kapja a legjobb ajánlatokat.

Ajánlat.

Középszkolai tanulók tanítását elvállalja egy középszkolai fiatal tanár. — Leveleket „Tanerő“ jelígre a kiadóba kérek.

Tanítónő, keresztény, elemi iskolás gyermekek mellé állást keres. „Megbízható“ jelíggel a kiadóba kérek.

Saját kezeléű kítőző ó- és új borok a helyszüke miatt olcsón eladó Horváth Sándornál, Rákóczi-ut 41. sz.

„Jes“ porcellán poudér és toilet borax arckrém kapható Vidánál, Városház alatt.

Hollandi gyomorosepek kaphatók Mihavits Jenő gyógyszerárában.

Saját terméű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éviék, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Kereslet.

Keresek május 1-re 2 szobás, modern utcai lakást. Leveleket ármegjelöléssel „Moderna lakás“ jelígen a kiadóba kérek.

Kulosár, szállókezelő-vincellér iskolát végzett, 3 éven át nagyobb uradalomnál mint kulcsár és szállókezelő volt alkalmazva, megbízható, keres megfelelő állást. Fizetési megjelöléssel leveleket „Kulcsár“ jelígre a kiadóhivatal továbbit.

Keresek egy házat egész udvarral bérbe, május elsejére. Cim a kiadóban.

Ügyes könyvelő irodában vagy üzletben alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Ügyes mosónőt keresek, aki azonnal jelentkezék Burgundia-utca 9. sz. alatti lakásomon.

Ügyenőköt keres egy helybeli cég, biztos mellékkereset. Cim a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rikancsok) felvételnek.

Eladás.

Eladó 1908. évi homoki fajbor. Egymalom-utca 4.

Kitűnő Bocskai kertli óbor kisebb mennyiségben is eladó. Csapó-u. 38.

Hajduhadházon az 1816. számú ház, 2 szoba, konyha, kamara, pince, nyári konyha, külső kamara, sertés hizlaló, göré, nagykert, eladó. Értekezhetni ugyanott.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Egy hat lóereű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Bihardiószegen egy nagy jövedelmű szálló, 6 hold, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában, Piac-u. 83.

A Debreczeni Faipar Részv.-társaság

az eddigi tűzifákon kívül, amelyeket továbbra is árusít, bevezetett egy igen jó minőségű, teljesen száraz

vegyes tűzifát

rendesen aprítva, haza szállítva és berakva.

1000 klgr. 4 felé vágva K 21.— 1000 klgr. 5 felé vágva K 22.—
500 „ 4 „ „ 11.— 500 „ 5 „ „ 11.50

A pontos mérésért felelősséget vállalunk.

Telefon szám 544.

Kérjük kísérletet tenni!